

คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 9 พฤศจิกายน 2565

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 24 เมษายน 2566

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 3 พฤษภาคม 2566

ณฐมน สังวาลย์^{1*}

สำนักวิชาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ประสพชัย พสุนนท์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 6 ประการ และ 2) ศึกษาคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย โดยการเก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย จำนวน 227 คน โดยใช้โปรแกรม G*Power3.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ผลการศึกษา พบว่า 1) ความคิดเห็นของด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.549) รองลงมาคือด้านนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.608) ถัดมาคือด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวระดับมาก ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.550) ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวันระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.641) และด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.701) แต่ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.47$, S.D.=0.825) 2) ตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.589) คือด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยว ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวัน และด้านด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่นที่สำคัญทางสถิติระดับ 0.05 และยังสามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดเชียงรายให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

คำสำคัญ: คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ความพึงพอใจ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

วิธีการอ้างอิง:

ณฐมน สังวาลย์, และประสพชัย พสุนนท์. (2566). คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย. *วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 5(3), 54-65.

*ผู้ประสานงานหลัก: nathamon.boon@rru.ac.th

The Affecting Creative Tourism Characteristics on Satisfaction of Tourists towards Agri-tourism Attractions in Chiang Rai Province

Received: November 9, 2022

Revised: April 24, 2023

Accepted: May 3, 2023

Nathamon Sangwan^{1*}

School of Tourism,
Chiang Rai Rajabhat University

*Prasopchai Pasunon*²

Faculty of Management Science,
Silpakorn University

Abstract

The objectives of this research were to study six specific characteristics of creative tourism and investigate the effects of characteristics of creative tourism on the satisfaction of tourists towards agri-tourism attractions in Chiang Rai Province. The participants were 227 tourists who had experience traveling in agri-tourism attractions in Chiang Rai Province. The data were collected by using a questionnaire. By G*Power 3.1 program, the data were analyzed by percentage, mean, and standard deviation, Pearson's Correlation Coefficient and multiple regression analysis. The results showed that the opinion of agricultural tourism sites emphasizing local identity was at a high level ($\bar{x}=4.40$, S.D.=0.549), and tourists participating in tourism activities was also high ($\bar{x}=4.38$, S.D.=0.550). The mean of opinion of the main products of agricultural tourist attractions was 4.38 (S.D.=0.550), and agricultural tourist attractions focus on daily culture was 4.29 (S.D.=0.641). In terms of agri-tourism attraction, the emphasis was placed on intangible tourism resources at a high level ($\bar{x}=4.21$, S.D.=0.701). However, in terms of tourism activities within agricultural tourist attractions, the mean was a moderate level ($\bar{x}=3.47$, (S.D.=0.825) In addition, the independent variables affecting satisfaction in 4 aspects were at a high level ($\bar{x}=4.27$, S.D.=0.589) , namely, attraction products, intangible tourism resources, daily culture, and unique local area at statistically significant level 0.05. Therefore, agri-tourism attractions in Chiang Rai can be developed to meet tourists' needs.

Keywords: Creative Tourism Characteristics, Satisfaction, Agri-Tourism Attractions

Cite this article as:

Sangwan, N. & Pasunon, P. (2023). The Affecting Creative Tourism Characteristics on Satisfaction of Tourists towards Agri-tourism Attractions in Chiang Rai Province. *Journal of Management Science Pibulsongkram Rajabhat University*, 5(3), 54-65.

*Corresponding Author: nathamon.boon@crju.ac.th

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นการท่องเที่ยวที่กล่าวถึงความสัมพันธ์กับการดำรงชีวิต ศิลปะวัฒนธรรม วิถีชุมชน รวมไปถึงการดำรงชีวิตประจำวันในท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ โดยนักท่องเที่ยวนั้นสามารถทำความเข้าใจ เรียนรู้ผ่านประสบการณ์การท่องเที่ยวของตัวเอง แล้วนำไปสู่การบูรณาการในชีวิตของตนเองหลังจากการท่องเที่ยว ฉะนั้นจึงเป็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นวิถีชุมชน ศิลปะวัฒนธรรมของชุมชน รวมถึงเสริมสร้างและเน้นคุณค่าของท้องถิ่นนั้นอีกด้วย (องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, 2561)

จากสภาวะเศรษฐกิจและสังคมกำลังเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงที่ผ่านมาในปี พ.ศ. 2562-2563 สถานการณ์การแพร่ระบาดทั่วโลกของCOVID-19 ที่ทำให้ปัจจุบันรูปแบบของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ เมื่อประเทศไทยได้ลดมาตรการควบคุมการระบาดแพร่เชื้อของโควิด-19 สถานการณ์คลี่คลาย แต่จากที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลให้นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่มักเดินทางไปยังพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ หรือ แหล่งท่องเที่ยวที่ไม่มีการแออัดของกลุ่มคน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจึงเป็นอีกแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจมาก ทั้งนี้จังหวัดเชียงรายนับมีชื่อเสียงและยังเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มีวัฒนธรรมที่หลากหลาย วิถีชุมชน โดยมีภาพลักษณ์การท่องเที่ยว คือ เป็นเมืองที่มีอากาศหนาวเย็น มีขุนเขา มีทรัพยากรการท่องเที่ยวมากมาย แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก

ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจในเรื่องคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นแนวทางในการต่อยอดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่น่าสนใจและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวยังจังหวัดเชียงรายนมากขึ้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 6 ประการ
2. เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

สมมติฐานในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นิยามความหมายของคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 6 ประการ ได้แก่ เพิ่มทักษะให้กับนักท่องเที่ยว สินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยว คือ ทักษะและประสบการณ์ เน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ เน้นวัฒนธรรมประจำวัน นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว และเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย สามารถกำหนดเป็นสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

สมมติฐานที่ 2 คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

สมมติฐานที่ 3 คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

สมมติฐานที่ 4 คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวันที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

สมมติฐานที่ 5 คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

สมมติฐานที่ 6 คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่นที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่า มีการให้นิยามและคำจำกัดความของคำว่า คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยจึงขอเสนอที่น่าสนใจ เช่น Richards (2010) ให้ความหมายว่า

(1) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เพิ่มทักษะให้กับนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเกิดทักษะจากการลงมือปฏิบัติ

(2) วิธีการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไป นักท่องเที่ยวไม่ได้ต้องการเพียงสินค้าจากแหล่งท่องเที่ยวแต่ต้องการประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว

(3) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนจากการขายทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องได้สู่ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้

(4) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนจากสินค้าที่เป็นวัฒนธรรมระดับสูงไปสู่สินค้าที่เป็น วัฒนธรรมประจำวัน

(5) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนท้องถิ่น

(6) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ต้องมีความโดดเด่นแตกต่างกันด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้กับแหล่งท่องเที่ยว

ซึ่งสอดคล้องกับ Binkhorst (2006) กล่าวว่า ในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นั้น นักท่องเที่ยวจะเป็นผู้สร้างคุณค่าให้กับประสบการณ์การท่องเที่ยวของตนเอง จากการเลือกซื้อสินค้าและบริการ ซึ่งการสร้างคุณค่าให้ทรัพยากรด้านวัฒนธรรม เช่น วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ จะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวแต่ละคน ดังนั้นในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นักท่องเที่ยวแต่ละคนจะได้ความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันไปตามภูมิหลังของแต่ละคน

จากนิยามที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปความหมายของคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับงานวิจัยนี้ มีทั้งหมด 6 ประการ โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น

คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

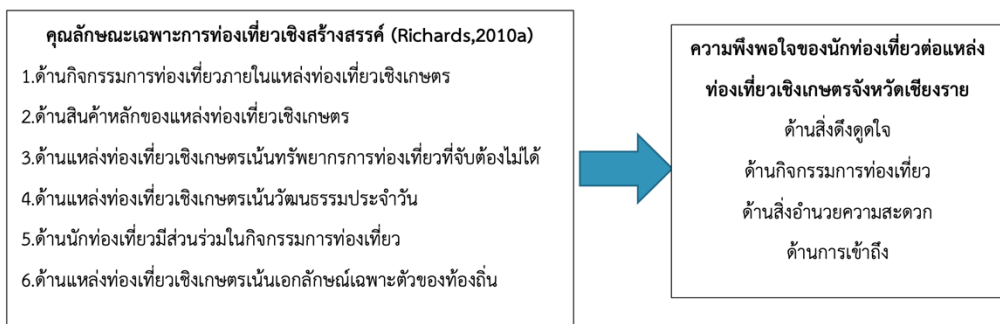
จะต้องมีกิจกรรมหลักในการเพิ่มทักษะและประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรต้องเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ รวมถึงเน้นวัฒนธรรมประจำวัน และนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อีกทั้งยังเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่นด้วย

2.แนวคิดที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

เพ็ญใจ คงพันธ์ และภัทราวรรณ วังบุญคง (2564) ได้อธิบายความหมายของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองทางด้านจิตใจและร่างกาย ซึ่งมีทั้งแง่บวกและแง่ลบของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านบริการและความปลอดภัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ด้านสถานที่ท่องเที่ยว และด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับ Richards, Fetter, Flipppo, Roman, and Stockton (1961) กล่าวว่าความพึงพอใจเป็นเรื่องของสภาพจิตใจ หรือความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลที่จะแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้ได้มาซึ่งผลงาน

จากนิยามที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปความหมายของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว คือ เป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคลทั้งในด้านลบและด้านบวกของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการบริการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวที่เดินทางไป ทั้งนี้รวมถึงการเข้าถึง และการเดินทางในการท่องเที่ยวที่แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจไปเยี่ยมเยือนแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้สามารถพัฒนากรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย จากรายงานสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายจากสถิติด้านการท่องเที่ยวปี 2564 จำนวน 1,382,407 คน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2564) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีประสบการณ์ท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย จำนวน 227 ตัวอย่าง การกำหนดกลุ่มขนาดตัวอย่างนั้นผู้วิจัยใช้โปรแกรม G*power3.1 (Faul, Erdfelder, Buchner, & Lang, 2009) โดยกำหนดขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.15 เมื่อทำการทดสอบไคสแควร์ ที่ยอมรับในระดับสากลได้ที่กำหนดไว้ดังนี้ ค่า Effect Size เท่ากับ 0.1 หมายถึงมีขนาดอิทธิพลในระดับเล็ก (Small) ค่า Effect Size เท่ากับ 0.3 หมายถึงมีขนาดอิทธิพล

ในระดับปานกลาง (Medium) ค่า Effect Size เท่ากับ 0.5 หมายถึงมีขนาดอิทธิพลในระดับใหญ่ (Large) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 ค่าอำนาจทดสอบ (Power of test) เท่ากับ 0.95 (Hair, Ortinau, & Harrison, 2010) ค่าองศาอิสระตัวแบบ (df) เท่ากับ 139 ที่คำนวณจากสูตร $df = NI(NI+1)/2$ เมื่อ NI คือตัวแปรสังเกตได้เท่ากับ 6 ตัว ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 146 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) เพราะมีความใกล้เคียงกับการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย กล่าวคือเป็นนักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย และขอความร่วมมือเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงรายในการแจกแบบสอบถามออนไลน์กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การสร้างแบบสอบถามใน Google form ในการกระจายแบบสอบถามออนไลน์ ทั้งนี้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์มาแยกออกไป และนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ผลในลำดับถัดไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามออนไลน์ (Questionnaire) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การสร้างแบบสอบถามใน Google form ในการกระจายแบบสอบถามออนไลน์ โดยมีรายละเอียดแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคล โดยมีลักษณะคำถามเป็นให้เลือกหลายคำตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ดังนี้ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวัน ด้านนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว และด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงราย โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ดังนี้ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเข้าถึง

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Form) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นตอนการวิจัย

1. ทบทวนวรรณกรรมเพื่อศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยจากหนังสือ วารสาร เอกสาร รวมถึงบทความที่เกี่ยวกับเพื่อกำหนดประเด็นและสร้างกรอบแนวคิดวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามโดยประยุกต์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ทางการวิจัยโดยใช้แนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยพิจารณาถึงความถูกต้องและการใช้ภาษา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาในด้านความเที่ยงตรง (Validity) โดยเลือกเฉพาะคำถามที่มีค่าดัชนีสอดคล้องแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of Item -Objective Congruence: IOC) มากกว่า 0.50

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีประสบการณ์ท่องเที่ยวเชิงเกษตรในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย จำนวน 30 คน แล้วนำมา

คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

วิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามีค่าเท่ากับ 0.862

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นไปเก็บรวบรวมข้อมูลออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้ค่าสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้เทคนิคการเลือกตัวแปรโดยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter) ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกตัวแปรอิสระตัวใดที่ควรอยู่ในสมการถดถอยโดยพิจารณาจากค่า Sig. ของสถิติทดสอบ F ของสมการที่ประกอบด้วยตัวแปรอิสระทั้งหมดและค่า Sig. ของสถิติ ทดสอบ t ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวว่ามีความสำคัญทางสถิติ (ค่า Sig. น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด $\alpha = 0.05$)

สรุปผลการวิจัย

จากผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 73.1) อายุ 30 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 60.4) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 71.8) อาชีพโดยส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ (ร้อยละ 60.4) และมีรายได้ต่อเดือน ระหว่าง 10,001-25,000 บาท (ร้อยละ 41.4)

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงราย

สรุปผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ทั้งนี้เมื่อมีการจำแนกรายด้านพบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.549) รองลงมา คือ ด้านนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.608) ด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.550) ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.641) ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.701) และลำดับสุดท้าย คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.47$, S.D.=0.825) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงราย

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมอยู่ระดับความคิดเห็นระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.589) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสิ่งดึงดูดใจอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.619) รองลงมาคือด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.689) คือ ด้านการเข้าถึงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.696) และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นอันดับสุดท้ายอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.692) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับของคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงราย

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์การแปลผล
คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์			
ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร(x_activity)	3.47	0.825	ปานกลาง
ด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร(x_product)	4.38	0.550	มาก
ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ (x_intangible)	4.21	0.701	มาก
ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวัน (x_culture)	4.29	0.641	มาก
ด้านนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว (x_participate)	4.39	0.608	มาก
ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น (x_unique)	4.40	0.549	มาก
คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (x_total)	4.18	0.470	มาก
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว			
ด้านสิ่งดึงดูดใจ	4.33	0.619	มาก
ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.22	0.692	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.27	0.689	มาก
ด้านการเข้าถึง	4.26	0.696	มาก
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว (Y_total)	4.27	0.589	มาก

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันของตัวแปร

ตัวแปร	(x_activity)	(x_product)	(x_intangible)	(x_culture)	(x_participate)	(x_unique)	Y
(x_activity)	1.00	0.48**	0.12**	0.79**	0.72**	0.79**	-0.09
(x_product)		1.00	0.78**	0.78**	0.63**	0.72**	0.76**
(x_intangible)			1.00	0.82**	0.79**	0.71**	0.76**
(x_culture)				1.00	0.74**	0.73**	0.79**
(x_participate)					1.00	0.85**	0.72**
(x_unique)						1.00	0.79**
Y							1.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.01

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงรายจึงนำไปสู่การทดสอบความสัมพันธ์เชิงอิทธิพล

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตั้งแต่ 0.12 ถึง 0.85 และในด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวัน (x_culture) ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น (x_unique) ด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (x_product) ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้น

คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ (x_intangible) ด้านนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว (x_participate) และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (x_activity) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็น 0.79, 0.79,0.76,0.76,0.72,-0.09 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 การทดสอบคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

ตัวแปรปัจจัย (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอย	S.D.	ค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอยปรับ มาตรฐาน	VIF	t-statistic	p-value
	(β)		(Beta)			
(Constant)	0.38	0.20			1.86	0.63
(x_activity)	-0.03	0.02	-0.05	1.10	-1.46	0.14
(x_product)	0.15	0.06	0.14	3.61	2.22	0.02*
(x_intangible)	0.18	0.06	0.22	4.87	2.97	0.00**
(x_culture)	0.25	0.06	0.28	3.88	4.20	0.00**
(x_participate)	-0.13	0.07	-0.13	5.73	-1.67	0.09
(x_unique)	0.46	0.08	0.42	5.09	5.61	0.00**

Adjusted R² 0.74 (ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด)
Durbin-Watson 2.09 (ค่าความคลาดเคลื่อนแต่ละค่าเป็นอิสระต่อกัน)
F-test 108.76 (ค่าใช้ทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม)

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.01

ผู้วิจัยได้นำตัวแปรคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มาหาความสัมพันธ์เชิงอิทธิพลกับตัวแปรความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย ด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงอิทธิพลตามเงื่อนไขของสมการการถดถอยเชิงพหุโดยใช้เทคนิคการเลือกตัวแปรโดยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter)

ตารางที่ 3 พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สำคัญที่สุดคือด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น (x_unique) ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวัน (x_culture) ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ (x_intangible) และ ด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (x_product) มีค่าเบต้าเท่ากับ 0.46, 0.25, 0.18, 0.15 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น (x_unique) ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวัน (x_culture) ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ (x_intangible) และ ด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (x_product) ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงรายที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 แต่ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (x_activity) และด้านนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว (x_participate) นั้น มีค่าเบต้าเท่ากับ -0.03,0.13 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (x_activity) และด้านนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมใน

กิจกรรมการท่องเที่ยว ($x_{participate}$) ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดเชียงรายอย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ จึงสามารถอธิบายการทดสอบได้ดังนี้

1. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าประมาณการสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.03 ค่า $p\text{-value} = 0.14$ แสดงว่าถ้าด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ทั้งนี้ไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆมีค่าคงที่

2. ด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงราย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีค่าประมาณการสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.15 แสดงว่าถ้าด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะให้ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 0.15 คะแนน เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆมีค่าคงที่

3. ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงราย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีค่าประมาณการสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.18 แสดงว่าถ้าด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ จะทำให้ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 0.18 คะแนน เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆมีค่าคงที่

4. ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวัน ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงราย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีค่าประมาณการสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.25 แสดงว่าถ้าแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวัน จะทำให้ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 0.25 คะแนน เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆมีค่าคงที่

5. ด้านนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ มีค่าประมาณการสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.13 ค่า $p\text{-value} = 0.09$ แสดงว่า ถ้าด้านนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว ทั้งนี้ไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆมีค่าคงที่

6. ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงราย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวก และมีค่าประมาณการสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.46 แสดงว่าถ้าแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น จะทำให้ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 0.46 คะแนน เมื่อกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆมีค่าคงที่

จึงสามารถสรุปได้ว่าจากคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้านที่สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงรายได้ร้อยละ 74.1 (adjusted $R^2 = 0.74$) หากพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนแต่ละค่าเป็นอิสระต่อกัน (Durbin Watson) การวิจัยครั้งนี้ไม่มีปัญหา autocorrelation ในตารางพบว่า ค่า Durbin Watson เท่ากับ 2.09 มีค่าระหว่าง $1.5 - 2.5$ แสดงว่าตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในการทดสอบไม่มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ยังได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรอิสระ หากมากกว่า 0.75 แต่ทั้งนี้ถ้าหากพิจารณาค่า VIF (Variance Inflation Factor) ตัวแปรทุกตัวนั้น มีค่า VIF ไม่น้อยกว่า 10 จึงทำให้ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ทั้งนี้มีความสอดคล้องกับการตรวจสอบเงื่อนไขทางสถิติของค่า VIF ที่ควรมีค่าน้อยกว่า 10 (วุฒิชัย อารักษ์โพชนงค์

คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

และประสพชัย พสุนนท์, 2556) แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวซึ่งสามารถนำไปสู่การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงอิทธิพลตามเงื่อนไขของสมการการถดถอยเชิงพหุได้

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลจากการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงราย โดยเรียงจากมากไปหาน้อย หากจำแนกรายด้านพบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ถัดมาคือด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอยู่ในระดับมาก ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวันอยู่ในระดับมาก ต่อมาคือด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้อยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้ายคือด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการทดสอบความสัมพันธ์เชิงอิทธิพลของคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มี 2 ด้าน ดังนี้ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และ ด้านนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ สามารถอธิบายได้ว่า ไม่ว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะมีกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมาย หรือ จะมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวมากเพียงใดนั้น ถ้าแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้นขาดความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นที่แตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น และไม่มีค่าน่าสนใจในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้นๆ ไม่มีการออกแบบมาเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และไม่นำเสนอรูปแบบวิถีชีวิตดั้งเดิมทางการเกษตร อาจจะรวมไปถึงการนำเสนออัตลักษณ์ของผู้คนในท้องถิ่น ไม่สามารถเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเกษตรได้ จึงทำให้ไม่อาจส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวสอดคล้องกับแนวคิดของ Buhalis (2000) ที่กล่าวว่า สิ่งสำคัญของการกำหนดจุดหมายปลายทางของแหล่งการท่องเที่ยวคือสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ Hung-Che Wu, Chi-Han Ai & Ya-Yuan Chang (2021) สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมและความตั้งใจของนักท่องเที่ยวที่จะกลับมาท่องเที่ยวนั้นคือการได้รับอิทธิพลจากการเรียนรู้ ซึ่งท้ายที่สุดจะส่งผลให้เกิดการบอกแบบปากต่อปากและนำไปสู่การกลับมาเที่ยวซ้ำในที่สุด ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ Rittichainuwat et al. (2003) อ้างใน สุจิตรา หนูมี (2562) กล่าวว่า หากนักท่องเที่ยวใช้เพียงปัจจัยด้านความพึงพอใจสามารถกำหนดพฤติกรรมการเดินทางเยี่ยมชมสถานที่เดิมซ้ำ ในทางกลับกันหากนักท่องเที่ยวพิจารณาปัจจัยอื่นๆ เช่น ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว แรงจูงใจในการเดินทาง และสิ่งที่ยับยั้งการเดินทาง ความพึงพอใจในการเดินทางอาจจะไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวซ้ำ ซึ่งหมายถึงนักท่องเที่ยวอาจให้ความสำคัญกับปัจจัยอื่นมากกว่า ส่งผลให้ความพึงพอใจไม่สำคัญต่อการเดินทางท่องเที่ยวที่เดิมซ้ำได้

ในการนี้ จากผลการทดสอบความสัมพันธ์เชิงอิทธิพลของคุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อีก 4 ด้านที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงราย ซึ่งผู้วิจัยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. สินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีทิศทางความสัมพันธ์ทางบวก ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีสินค้าหลักเป็นของตนเอง จะสามารถทำให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจมากขึ้น ถ้าหากสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้นตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ มีทิศทางความสัมพันธ์ทางบวก ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ อีกนัยหนึ่งอาจจะสามารถกล่าวได้คือ มรดกทางวัฒนธรรม ประเพณี เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา ศิลปะการแสดง แนวปฏิบัติที่ดีงามจากรุ่นสู่รุ่นเกี่ยวกับการเกษตรในพื้นที่ ทำให้เกิดความแตกต่างและเกิดการแบ่งปันและใช้ประโยชน์ นักท่องเที่ยวนั้นซึมซับและสัมผัสได้จากการนำเสนอในสถานที่จริงโดยผ่านเรื่องเล่า และประสบการณ์ใหม่ๆ เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อีกด้วย

3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวันมีทิศทางความสัมพันธ์ทางบวก ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เน้นวัฒนธรรมประจำวันโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงวิถีวัฒนธรรมจะทำให้ นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ ความชอบ สนใจที่เข้าไปเรียนรู้วิถีวัฒนธรรมประจำวันและวิถีชีวิตท้องถิ่นดั้งเดิม รวมไปถึงการซื้อขายผลผลิตจากเกษตรกร ถือเป็นการสร้างรายได้เสริมให้กับท้องถิ่นอีกด้วย

4. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น มีทิศทางความสัมพันธ์ทางบวก ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่นจะทำให้ นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ ความชอบ สนใจและเลือกที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวนั้นเพื่อศึกษาหรือสัมผัสประสบการณ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่นนั้นๆ

ซึ่งสอดคล้องกับวันวิสาข์ พลอย อินสว่าง ดุสิตพร ฮกทา, และอัญชิษฐา กัมภู (2564) งานวิจัย พบว่า คาดหวังของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวนั้น มีความคาดหวังในด้านของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์มากที่สุด และรองลงมาคือด้านภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับการรับรู้จากประสบการณ์จริง และยังสอดคล้องกับขวัญลดา ธีรธัญญ์ คณะนันทน์ คำมณี จิรฐิณญา ถังเงิน และพันธิตต์ สีเหนียง (2564) งานวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด รองลงมาด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านที่พัก และสุดท้ายคือ ด้านความสามารถในการเข้าถึง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้วิจัยขอสรุปข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น และด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นวัฒนธรรมประจำวัน สอดคล้องกับความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงราย ทั้งนี้ยังเป็นค่านิยม และประสบการณ์ส่วนบุคคลที่น่าประทับใจสำหรับนักท่องเที่ยว การทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือการจัดการโดยเน้นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท้องถิ่น ภูมิปัญญาของชนภาคเหนือที่ส่งมาจากรุ่นสู่รุ่น จะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจได้เป็นอย่างดี

2. ด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเน้นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จับต้องไม่ได้ ด้านสินค้าหลักของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตรงกับความเป็นสินค้าและบริการของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยสามารถตอบสนองความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดเชียงราย ดังนั้น

คุณลักษณะเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเชียงราย

.....

การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรตามคุณลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กล่าวคือต้องกิจกรรมที่มีความแตกต่างจากกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิม แตกต่างด้วยการใช้เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ วัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อเพิ่มและสร้างมูลค่าในการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต่อไปได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บแบบสอบถามเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น และออกแบบสอบถามเฉพาะกลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้น
2. ควรศึกษาและวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกของกลุ่มเจ้าของสวน เจ้าของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและผู้ที่เกี่ยวข้อง (In-Depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) หรือ อาจเป็นการวิจัยแบบผสม ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อสามารถตอบคำถามวิจัยได้อย่างชัดเจน เสริมความสมบูรณ์ให้กับประเด็นที่ต้องการศึกษามากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดอื่น ๆ เพื่อให้เห็นจุดเด่น และจุดที่ควรได้รับการพัฒนาเพื่อนำมาต่อยอดพัฒนาทั้งในเรื่องของการบริหารจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2564). *สถิติด้านการท่องเที่ยวปี2564*. สืบค้น 29 มีนาคม 2566, จาก <https://www.mots.go.th/news/category/628>
- ขวัญลดา อีร์ธันกูร คะนิงรัตน์ คำมณี จิรฐินาฏ ถังเงิน และพันธ์จิตต์ สีเหนียง. (2564). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรไม่ชตองตำบลหนองสูงเหลื่อม อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม. *วารสารวิทยาศาสตร์เกษตรและการจัดการ*, 3(3), 38-45
- เพียงใจ คงพันธ์ และภัทราวรรณ วังบุญคง. (2564). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเขาขุนย้งจังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 12(1), 15-29.
- วันวิสาข์ พลอย อินสว่าง ดุสิตพร ฮกทา และอัญชิษฐา กิมภู. (2564). การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ ในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดตรังอย่างมีส่วนร่วม. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่13* (น.2394). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วุฒิชัย อารักษ์โพชนงค์ และประสพชัย พสุนนท์. (2556). การรับรู้การสนับสนุนจากองค์การและความสุขในการทำงานที่มีต่อการดำเนินงานด้านนวัตกรรมของบุคลากร คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย*, 10(1), 90-105.
- สุจิตรา หนูมี (2562). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กรณีศึกษาอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. (2561). *การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์*. สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2565, จาก https://www.dasta.or.th/uploads/article/202107/1626097803_fa2ff35eb41a4fcc3ac2.pdf

-
- Binkhorst, E. (2006). The co-creation tourism experience. In *XV International Tourism & Leisure Symposium 2006*. Barcelona: Persona Ciencia Empresa Universitat Ramon Llull.
- Buhalis, D. (2000). *Marketing the competitive destination of the future*. Tourism management, 21, 97-116.
- Faul, F., Erdfelder, E., Buchner, A., & Lang, A. G. (2009). Statistical power analyses using G* Power 3.1: Tests for correlation and regression analyses. *Behavior research methods*, 41(4), 1149-1160.
- Hair, J. F., Ortinau, D. J., & Harrison, D. E. (2010). *Essentials of marketing research* (Vol. 2). New York: McGraw-Hill
- Hung-Che Wu, Chi-Han Ai, & Ya-Yuan Chang. (2021).RETRACTED ARTICLE: What drives experiential persistence intentions: The case of gay tourism. *Journal of China Tourism Research*, 18(4), DOI: 10.1080/19388160.2021.1904078
- Richards, G. (2010). Creative Tourism and Local Development. In *Creative tourism: A global conversation*. United States: Sunstone Press.
- Richards, M. D., Fetter, R. B., Flippo, E. B., Roman, C., & Stockton, R. S. (1961). Report of Membership Committee. *Academy of Management Proceedings*, 1961(1), <https://doi.org/10.5465/ambpp.1961.27709474>